

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

Олена СТАЩУК

Наталія ТКАЧУК

Методичні вказівки
до виконання курсової роботи
з освітнього компонента
«Фінанси суб'єктів господарювання»

Луцьк 2025

УДК 336/371.214.114

С 54

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 4 від 2025 р.)

Рецензент: *Хомюк Н.Л.*, – доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки

С 54 Стащук О. В., Ткачук Н. В.

Методичні вказівки до виконання курсової роботи з освітнього компонента «Фінанси суб'єктів господарювання» (електронне видання).
Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки. 2025. 56 с.

Виконання курсової роботи передбачає глибоке вивчення конкретного питання теорії фінансів суб'єктів господарювання та набуття навичок прийняття фінансових рішень в умовах невизначеності, ризиковості та турбулентності зовнішнього середовища. У методичних рекомендаціях представлено основні вимоги щодо обсягу, структури, змісту розділів, списку використаної літератури, оформлення курсових робіт, критерії їх оцінювання та захисту.

Рекомендовано здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування ” освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит».

УДК 336/371.214.114

© Стащук О.В., Ткачук Н.В.

Волинський національний
університет імені Лесі Українки, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	8
2. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	10
3. ОБСЯГ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	11
4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	12
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	25
6. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	31
7. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ НАПИСАННІ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	35
8. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.....	38
9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	40
10.ДОДАТКИ.....	45

ВСТУП

Курсова робота є узагальнюючим етапом вивчення здобувачами освіти освітнього компонента “Фінанси суб’єктів господарювання” відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та є ефективною формою перевірки теоретичних знань та практичних навичок, здобутих ними в процесі аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи.

Володіння основними економічними категоріями, закономірностями функціонування, інструментарієм управління фінансами суб’єктів господарювання є основою ефективної роботи майбутнього фінансиста, а правильно проведений аналіз та побудований прогноз фінансового стану підприємства є критеріями успішності роботи будь-якого суб’єкта господарювання незалежно від форми його власності та організаційно-правової форми господарювання. Тому головною метою курсової роботи є глибоке вивчення конкретного питання теорії фінансів підприємств та набуття навичок прийняття фінансових рішень в умовах динамічного ринкового середовища.

Згідно Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки та освітньо-професійної програми підготовки бакалавра «Фінанси і кредит» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» курсова робота є обов’язковою складовою навчального процесу і оцінюється як самостійний вид навчальної діяльності здобувача освіти.

Метою методичних вказівок є допомога здобувачам освіти в написанні, оформленні та підготовці до захисту курсової роботи з освітнього компонента «Фінанси суб’єктів господарювання». В основу покладено Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для першого (бакалаврського) рівня

вищої освіти; Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки, Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки; Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки та інші нормативно-правові документи.

Передумовою вивчення освітнього компонента «Курсова робота з фінансів суб'єктів господарювання» є базові знання з освітніх компонентів «Фінанси», «Фінанси суб'єктів господарювання».

Написання курсової роботи є елементом науково-дослідницької роботи здобувача освіти, що сприятиме набуттю умінь та навичок застосовувати одержані знання у практичній діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти через освітній компонент «Курсова робота з фінансів суб'єктів господарювання» передбачено набуття здобувачами освіти таких компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі

для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання курсової роботи повинно свідчити, що її автор здатний належно вести науковий пошук, розпізнавати професійні проблеми, знати загальні методи і прийоми їх вирішення, а також підтверджує вміння здобувача освіти самостійно проводити розрахунки й дослідження та обґрунтовувати результати таких досліджень. Курсова робота має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком вивчення здобувачами освіти освітнього компонента “Фінанси суб’єктів господарювання”, є самостійною роботою кожного здобувача освіти та відображає їх здатність поєднувати теоретичні знання із практичними навичками, виявляти проблеми фінансової діяльності суб’єктів господарювання та розробляти напрямки їх вирішення.

Мета курсової роботи – закріплення, систематизація та розширення теоретичних знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Фінанси суб’єктів господарювання»; одержання навичок їх практичного застосування при реалізації професійних завдань, демонстрації вміння проводити науково-дослідну діяльність шляхом поглибленого вивчення теми дослідження та опанування самостійних навиків роботи з науковою, практичною, нормативною літературою, статистичними даними та фактологічною базою дослідження.

Основними завданнями курсової роботи з освітнього компонента «Фінанси суб’єктів господарювання» є:

- опанування сучасних методів наукового пізнання у сфері фінансової діяльності підприємств;
- поглиблене вивчення теоретичних аспектів об’єкта дослідження у сфері фінансової діяльності підприємств;
- оволодіння практичними навичками зі збору, систематизації, аналізу та інтерпретації необхідної інформації;
- одержання практичних вмінь навичок щодо методики обчислення релевантних фінансових показників, які характеризують об’єкт дослідження;
- набуття вмінь обґрунтовувати управлінські рішення у сфері фінансової

діяльності підприємств на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію;

- навчитися формулювати самостійні пропозиції щодо вирішення проблем у фінансовій діяльності суб'єктів господарювання, обґрунтовувати висновки й пропозиції, спрямовані на їх розв'язання;

- набуття здобувачами освіти досвіду із публічного представлення роботи, обґрунтування результатів власних наукових досліджень та відстоювання власної точки зору.

Курсова робота повинна відповідати наступним вимогам:

- тема курсової роботи, що обирається здобувачем освіти, повинна бути актуальною, враховувати новітні тренди розвитку теорії та практики фінансової діяльності суб'єктів господарювання та управління фінансами підприємств;

- мати комплексний характер, тобто при її виконанні слід враховувати управлінські, економічні, соціальні та інші аспекти об'єкта дослідження;

- містити елементи самостійного дослідження теоретичних та практичних аспектів проблеми;

- носити творчий характер та ґрунтуватися на сучасних досягненнях вітчизняної та зарубіжної науки;

- містити достатньо обґрунтовані висновки та конкретні пропозиції щодо підвищення ефективності функціонування об'єкта дослідження;

- містити елементи новизни при формуванні завдань, прийомів їх вирішення;

- відповідати технічним вимогам до оформлення курсових робіт;

- мати логічно завершений характер.

Етапи виконання курсової роботи мають загальноприйняту послідовність і загалом ґрунтуються на спонуканні здобувачів освіти до ефективної науково-дослідної, творчої та аналітичної роботи. Зміст основних етапів підготовки курсової роботи наступний:

- вибір теми та об'єкта дослідження;

- формування мети та основних завдань курсової роботи;

- опрацювання джерел інформації;
- складання плану роботи;
- написання теоретичної частини роботи;
- розрахунок, аналіз та обробка аналітичних даних за темою роботи;
- формулювання висновків та пропозицій по опрацьованому та поданому матеріалу;
- представлення курсової роботи керівнику для рецензування;
- захист курсової роботи та репрезентація результатів власних досліджень здобувача.

2. ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Написання курсової роботи здійснюється під керівництвом викладача згідно із встановленим на кафедрі графіком. За прийняті в курсовій роботі рішення та правильність усіх даних відповідає автор роботи – здобувач освіти.

Важливим етапом роботи над курсовим дослідженням є вибір теми. Тематика курсових робіт повинна бути актуальною, відповідати реальним завданням сучасної фінансової системи, носити прикладний характер та вирізнятися новизною.

Тематика курсових робіт розробляється і затверджується кафедрою фінансів щорічно. З розробленого та представленого переліку здобувач освіти обирає тему курсової роботи, керуючись при цьому не лише власною зацікавленістю, а й її актуальністю в науковому та практичному аспектах, наявністю літературних джерел та фактологічних даних. Здобувачам освіти надається право вільного вибору теми курсової роботи із затверджених в переліку. Орієнтовний перелік тем курсових робіт відображено в даних методичних рекомендаціях. Перелік тем курсових робіт з освітнього компонента «Фінанси суб'єктів господарювання» оновлюються щорічно у відповідно до перегляду освітньо-професійної програми, у контексті наукових

програм, планів і тематичних розробок кафедри та затверджується відповідним протоколом. Здобувачі також можуть пропонувати свої теми для написання курсової роботи (проекту). Не допускається виконання кількох здобувачами освіти роботи на одну тему.

Для затвердження теми курсової роботи здобувач впродовж двох тижнів після початку семестру, в якому передбачено написання курсової роботи з фінансів суб'єктів господарювання, повинен самостійно або з допомогою викладача кафедри обрати її тему із затвердженого переліку. Для цього здобувач пише заяву на ім'я завідувача кафедри із зазначенням теми і прізвища ймовірного наукового керівника (Додаток К). Тема курсової роботи затверджується на кафедрі і оформлюється протоколом засідання кафедри. Після обрання напрямку дослідження, науковий керівник зможе допомогти із коректним формулюванням теми курсової роботи.

Якщо здобувач освіти не визначився з темою курсової роботи у встановлений строк, завідувач кафедри може самостійно її призначити і внести до протоколу засідання кафедри без очікування інформації від здобувача.

3. ОБСЯГ І СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Критерієм достатності курсової роботи є повнота розкриття теми.

Курсову роботу виконують на основі вивчення підручників, навчальних посібників, монографій, періодичних та наукових видань українських та іноземних вчених-економістів та практиків, що досліджують проблеми функціонування фінансів суб'єктів господарювання; законодавчих та нормативних актів України, а також управлінської та фінансової звітності підприємств, що досліджується.

Курсова робота повинна містити у вказаній послідовності такі розділи:

- титульна сторінка (Додаток А);
- зміст (Додаток Б);

- вступ (1-2 сторінки);
- теоретичний розділ (І розділ) (3 підпункти – орієнтовний обсяг 12 сторінок);
- аналітично-рекомендаційна частина (ІІ розділ) (3 підпункти – орієнтовний обсяг – 15 сторінок);
- висновки (орієнтовний обсяг – 2-3 сторінки);
- список використаної літератури (не менше 25 літературних джерел);
- додатки (за необхідності).

Додатки не включаються до загального обсягу курсової роботи та не нумеруються сторінками.

Обидва розділи курсової роботи повинні бути пропорційними за обсягом. Оптимальний обсяг курсової роботи повинен становити в межах 25 – 30 друкованих сторінок. Орієнтована кількість сторінок у вступі повинна становити 1-2 сторінки, у висновках - 2-3 сторінки друкованого тексту. Обсяг окремого параграфу курсової роботи не повинен бути меншим 4-х сторінок.

Обов'язковою вимогою до курсової роботи є написання її державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де використане джерело записується мовою його публікації. Цитати з таких джерел літератури зазначаються в тексті курсової роботи виключно українською мовою.

Перед початком виконання курсової роботи необхідно скласти план курсової роботи (Додаток В) та узгодити його з науковим керівником. У ході написання курсової роботи за потреби план може бути змінений або уточнений.

4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ РОЗДІЛІВ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

4.1. Титульна сторінка.

Першою сторінкою курсової роботи є титульна сторінка. Вимогою до її оформлення є стандартність. Зразок оформлення титульної сторінки курсової роботи наведено у додатку А.

4.2. Зміст.

Під заголовком “ЗМІСТ” зазначаються усі перераховані структурні складові курсової роботи – вступ, заголовки усіх розділів та параграфів, висновки, список використаної літератури та додатки із зазначенням сторінок, на яких вони розміщені. Якщо заголовки написані у два і більше рядків, то номер сторінки вказується на рівні останнього рядка.

План курсової роботи є відбиттям її структури, під якою розуміється порядок komponування та взаємозв’язок окремих її частин. Орієнтована структура та зміст курсової роботи наведено у додатку Б. План складається після вибору теми та загального ознайомлення з основними літературними джерелами. Остаточний план роботи із зазначенням основних розділів та підрозділів курсової роботи узгоджується з керівником. Зразок складеного плану курсової роботи зазначено у додатку В.

Формулювання назви розділів та підрозділів повинні відповідати певним вимогам, до яких належать конкретність, відсутність двозначності, лаконічність, чіткість.

4.3. Вступ.

Вступ розкриває сутність та стан проблеми, що досліджується практичне значення обраної теми, підстави та вихідні дані для розгляду теми, обґрунтування потреби проведення дослідження. У вступі наводять загальну характеристику курсової роботи у такій послідовності:

- актуальність теми;
- об’єкт та предмет дослідження;
- мета і завдання курсової роботи;
- методи досліджень;
- інформаційна база;
- апробація результатів та публікації (за наявності);
- короткий зміст роботи.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу літератури та

порівняння з відомим розв'язаннями проблеми, що досліджується, обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для ефективного функціонування фінансів підприємств. Актуальність теми курсової роботи повинна бути висвітлена стисло.

Після обґрунтування актуальності обраної теми дослідження доцільно коротко описати стан її наукової розробки, тобто провести аналіз попереднього науково-методичного досвіду як вітчизняних, так і зарубіжних науковців з обраної тематики та з'ясування питань, що залишились за межами дослідження провідних фахівців у сфері фінансів. Огляд наукової літератури можна робити за науковими школами, хронологічними чи проблемними принципами.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження курсової роботи є основні категорії ОК “Фінанси суб'єктів господарювання”, які визначені темою роботи. Об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію та обране для вивчення; це та проблема, яку досліджує суб'єкт. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу чи орган державної влади або його підрозділ, на прикладі якого виконують курсову роботу. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Наприклад, об'єктом дослідження є інвестиційні процеси на підприємстві.

Предмет дослідження – конкретне завдання, що міститься у межах об'єкта дослідження. Наприклад, предметом дослідження є принципи та особливості здійснення інвестиційної діяльності суб'єктом господарювання.

Мета і завдання курсової роботи. Після вибору теми, об'єкта та предмета дослідження здобувач освіти формулює основну його мету. Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана із назвою її теми. Наприклад, за мету, поставлену у курсовій роботі, може бути обрано:

- дослідження закономірностей формування статутного капіталу підприємства та обґрунтування шляхів ефективного управління ним;

- розгляд основних джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємства та побудова оптимальної моделі фінансування;
- вивчення сутності, мети та процедури проведення санаційного аудиту на підприємстві;
- виявлення основних факторів, що впливають на обсяг прибутку та проведення факторного аналізу впливу кожного з факторів на прибуток підприємства.

На основі сформованої мети здобувач освіти повинен визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи; їх визначення пов'язане із назвами основних розділів.

Методи досліджень. Методи досліджень є сукупністю процедур, які спрямовані на вирішення поставлених у курсовій роботі завдань. Перераховувати їх необхідно коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Метод має три обов'язкових елементи: прийом, підхід та спосіб дослідження.

Прийом – це дія дослідження та інструментальна частина методу. Прийом включає сукупність операцій, які виконує дослідник у процесі вивчення проблеми. Економіст може досліджувати явище чи процес, застосовуючи норми порівняння, екстраполяції, аналогії, класифікації, періодизації тощо.

Підхід – це просторово-часова частина методу; це позиція автора курсової роботи. Підхід може бути історичним, індивідуальним, системним, абстрактним, професійним тощо.

Спосіб – це функціональна частина методу; шлях до істини. Наприклад, способами досліджень проблем функціонування підприємств, можуть бути наступні: статистичний аналіз, математичний аналіз, моделювання, кількісний аналіз, індукція, дедукція тощо. Використання таких способів можливе як кожного окремо, так і в певних їх комбінаціях.

Інформаційна база. В огляді літератури здобувач освіти зазначає, які саме джерела інформації були використані в процесі написання курсової

роботи. Основними загальними джерелами інформації для виконання курсової роботи є підручники, навчальні посібники, монографії вітчизняних та зарубіжних авторів, наукові статті у спеціальних періодичних друкованих виданнях, законодавчі та нормативні акти України та міжнародного права.

Крім теоретичної інформації здобувачем освіти аналітично опрацьовується фактичний матеріал щодо обраного об'єкта дослідження на конкретному підприємстві. Джерелами інформації для проведення оцінки фінансового стану підприємства та вивчення проблеми, що досліджується, можуть бути:

- баланс підприємства (форма №1);
- звіт про фінансові результати (форма №2);
- звіт про рух грошових коштів (форма №3);
- звіт про власний капітал (форма №4);
- звіт про витрати на виробництво продукції, робіт, послуг;
- розрахунок нормативу власних оборотних коштів;
- розшифровка дебіторської та кредиторської заборгованості;
- звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос);
- звіт про рух коштів у іноземній валюті;
- бізнес-план підприємства;
- матеріали маркетингових досліджень;
- оборотно-сальдові відомості;
- висновки аудиторських перевірок;
- інша інформація.

Апробація результатів дослідження. Зазначений елемент зазначається у вступі курсової роботи у тому випадку, якщо здобувач освіти здійснював представлення результатів дослідження за темою курсової роботи на міжнародних або всеукраїнських наукових конференціях. Важливо зазначити назву конференції, на якій було апробовано результати дослідження, місце та часу проведення конференції. Водночас повну бібліографію за опублікованими тезами та статтями, які було підготовлено в результаті проведеного

дослідження, з точними реквізитами про їх видання необхідно відобразити у списку використаної літератури.

Короткий зміст роботи. Останнім елементом вступу є короткий зміст роботи. Здобувачі освіти повинні стисло описати структуру курсової роботи та основний зміст її розділів, зазначити загальний обсяг роботи та кількість таблиць і рисунків, що наявні у представленій роботі.

4.4. Теоретичний розділ (розділ 1).

Теоретичний розділ курсової роботи повинен містити обґрунтування теоретичної бази проблеми, що досліджується, огляд літературних джерел, дослідження сутності економічних категорій відповідно до теми роботи. Перший розділ роботи розробляють на засадах вивчення спеціальної літератури, нормативно-законодавчої документації та офіційної статистичної інформації.

У теоретичному розділі розглядають такі аспекти проблеми: категорії, характеристики, законодавчі акти, які відображають тему курсової роботи; показники, чинники, алгоритми, формули розрахунків та моделі, стратегічні та тактичні аспекти, пов'язані з обраним завданням. У цьому розділі також розкривається методика визначення економічних показників, які будуть використані при проведенні аналізу. Перший розділ роботи повинен складатися щонайменше із трьох пунктів, в яких повинно бути відображено:

- 1) суть та зміст об'єкту дослідження;
- 2) місце досліджуваного об'єкта в загальній системі фінансів підприємств;
- 3) інструментарій досліджуваної в курсовій роботі категорії.

Доцільно проводити перший розділ дослідження методом порівняння, враховуючи динаміку розвитку об'єкта дослідження в світовій та вітчизняній економіці. З кожного питання слід викласти думки різних авторів, дати їх порівняльний аналіз, виявити можливі суперечності та сформулювати шляхи їхнього розв'язання й власний погляд. Власне ставлення до висвітлених в

роботі положень може виявлятися за допомогою відповідних конструкцій, наприклад: “не можна не погодитись з думкою...”, “слушно вважати...”, “як справедливо вважав...”, “правомірно стверджувати...”, “на нашу думку...”, “на наш погляд...”, “ми вважаємо...” і т.п.

Результатом теоретичної частини курсової роботи має бути певна теоретико-методологічна концепція предмета дослідження, модель пошуку механізмів розв’язання проблеми, поставленої у курсовій роботі. Така модель повинна мати наскрізний характер для того, щоб її алгоритм можна було використовувати для аналізу відповідної інформації в аналітичному розділі та обґрунтування рекомендацій, пропозицій та висновків.

4.5. Аналітично-рекомендаційна частина (розділ 2).

Після розгляду проблеми курсової роботи в теоретичному аспекті, здобувач освіти повинен перейти до виконання її аналітичного розділу та пропозицій щодо удосконалення чи усунення виявлених недоліків. Метою цього розділу є оцінка вирішення управлінських, організаційних та фінансово-економічних питань, які становлять предмет дослідження, в умовах діяльності окремих підприємств, визначення позитивних моментів та недоліків, а також розроблення й обґрунтування напрямів їх усунення. Необхідною умовою реалізації цього завдання є володіння навичками і вміннями поглибленого фінансового аналізу та обробки отриманих результатів. Основним завданням проведення фінансового аналізу є оцінка результатів діяльності за останні три роки; виявлення факторів, які позитивно чи негативно вплинули на кінцеві показники фінансового стану підприємства; прийняття висновку про визнання структури балансу задовільною (незадовільною), а підприємства – платоспроможним (неплатоспроможним) та подання пропозицій щодо удосконалення роботи даного підприємства.

Аналітичний розділ курсової роботи повинен містити:

- загальну організаційну, економічну та фінансову характеристику діяльності підприємства, на базі якого виконується робота;

- якісний та кількісний аналіз вирішення проблем, що досліджується в курсовій роботі.

- пропозиції щодо покращення існуючої ситуації на досліджуваному підприємстві.

Перший напрямок аналізу має спільні риси для всіх тем курсових робіт незалежно від їх особливостей та передбачає такі обов'язкові елементи: повна назва підприємства; форма власності, організаційна структура; основні види діяльності та види продукції; механізм господарювання та розподілу доходу; динаміка результатів господарської та підприємницької діяльності за порівнювані періоди; ресурсні характеристики; перспективи розвитку та інше.

В процесі висвітлення першої частини аналізу доцільно дотримуватися наступної послідовності:

- а) загальна характеристика підприємства;
- б) аналіз виробничо-господарської діяльності;
- в) аналіз фінансового стану.

Основні фінансово-економічні показники та коефіцієнти господарської діяльності слід відображати у вигляді таблиць (додаток Д) із обов'язковим розкриттям поданої інформації у тексті роботи, визначенням динаміки даних показників, порівняння із середньогалузевим (нормативним) значенням.

Зміст і структура другої частини аналітичної роботи залежать від теми курсового дослідження. Дослідницька складова розділу повинна ґрунтуватися на проведенні комплексних досліджень предмета та об'єкта, їхнього стану в різні періоди часу. Важливою умовою є дослідження чинників, що визначають стан предмета дослідження. Вони здійснюються за матеріалами, що відображають зміни проблеми дослідження у динаміці за три роки, повинні містити оцінку впливу окремих факторів на ефективність функціонування підприємства, що є базою дослідження, та можливі шляхи вирішення проблеми.

Аналіз може бути порівняльним, діагностичним, факторним, маржинальним, економіко-математичним, економіко-статистичним, функціонально-вартісним тощо. Кожен показник має одну або декілька

розрахункових формул, які повинні бути приведені до вигляду, придатного для аналізу. У роботі слід широко використовувати таблиці, графіки, діаграми. Ілюстрований матеріал використовується для аналізу масових явищ, на базі якого конкретизуються, деталізуються і підтверджуються узагальнення та висновки автора.

Важливою складовою другого розділу курсової роботи є формулювання висновків та пропозицій, які повинні містити конкретні рекомендації щодо усунення виявлених недоліків у функціонуванні конкретного підприємства, а також удосконалення організації вирішення проблеми курсової роботи. Тому, особливу увагу варто приділити чіткості визначення складу та формулювання висновків з аналізу. Обов'язковим елементом аналітичної частини курсової роботи є власна оцінка автора щодо виявлених тенденцій та обґрунтування висновків і пропозицій, спрямованих на вирішення проблемних питань.

4.6. Висновки.

Висновки є завершальним етапом курсової роботи. Висновки та пропозиції викладаються у курсовій роботі на базі результатів, отриманих при виконанні теоретичної та аналітичної частин роботи. Вони містять у собі короткий перелік проведених розробок, їх результати, оцінку економічної ефективності, характеристику ступеня досягнення мети, поставленої у курсовій роботі. Висновки та пропозиції повинні бути логічним завершенням досліджуваних питань, відображати суть курсової роботи, бути короткими та конкретними, мати практичне значення. В них у лаконічній формі оцінюються результати проведення дослідження. У висновках необхідно зробити акцент на якісних та кількісних показниках одержаних результатів та виділити основні рекомендації щодо їх використання.

4.7. Список використаної літератури.

Список використаної літератури розміщують після висновків. Кожне літературне джерело, що включається у список, повинно мати відображення у

курсовій роботі. Якщо автор курсової роботи робить посилання на певні факти або цитує роботи інших авторів, то він повинен обов'язково вказати з якого саме джерела взято наведені матеріали. Загальний обсяг наукових джерел літератури не повинен бути меншим 25 одиниць. Перелік використаної літератури та додатки не входять до загального обсягу курсової роботи.

4.8. Додатки.

Додатки є невід'ємним розділом курсової роботи. До додатків включають матеріал, який необхідний для підвищення наочності викладених питань і підтвердження окремих висновків та пропозицій проміжного характеру. Посилання на додатки в текстовій частині роботи є обов'язковим. До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для розкриття теми курсової роботи, а саме:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- великі за обсягом розрахункові таблиці;
- протоколи, акти;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- графіки, діаграми;
- форми звітності;
- положення про роботу підприємства та його підрозділів.

Матеріал, що наведений у додатках, повинен відповідати обраній темі курсової роботи та містити у собі необхідні матеріали, що були базою для проведення дослідження.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.

Важливою вимогою до курсової роботи є грамотність оформлення, що підвищує її якість. У роботі не повинно бути граматичних та стилістичних помилок. Необхідно дотримуватися правил цитування, академічної доброчесності, оформлення зносок, списку використаної літератури. Крім того, виконання цієї вимоги виховує у здобувачів культуру оформлення наукових праць, яка може знадобитись в майбутній практичній діяльності.

5.1. Оформлення тексту.

1. Курсова робота виконується на стандартному аркуші білого кольору формату А4 (210 x 297 мм). Роботу слід переплести у обкладинку або у швидкозшивач.

2. Курсова робота виконується за допомогою комп'ютера, її текст друкують з використанням шрифту Times New Roman, висота шрифту 14 pts через півтора міжрядкових інтервали не менше тридцяти рядків на сторінці. Шрифт друку має бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Щільність тексту курсової роботи повинна бути однаковою.

3. Текст курсової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

4. Текст основної частини курсової роботи поділяється на розділи та підрозділи. Вступ, розділи, висновки, список використаної літератури слід починати з нової сторінки. Проте, якщо закінчення розділу займає менше 1/3 сторінки, то заголовок наступного розділу можна розмістити на віддалі 20 мм від останнього рядка попереднього тексту і на 15 мм від першого рядка наступного тексту.

5. Заголовки структурних частин курсової роботи **“ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “ДОДАТКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”** друкують великими літерами жирним шрифтом симетрично до

тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці назви розділу не ставлять. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервали. Написання аббревіатур і скорочень у заголовках не допускається. В заголовку слова не підкреслюються і не переносяться. Якщо заголовок складається із двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці у підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка. Усі листи повинні бути пронумеровані. Номер сторінки проставляють у верхньому правому кутку листа арабськими цифрами без будь-яких розділових знаків. На титульній сторінці, змісті, вступі номер сторінки не ставлять, але в загальну нумерацію їх включають.

6. Всі розділи курсової роботи повинні мати єдину порядкову нумерацію в межах всієї роботи і позначатися арабськими цифрами. Такі структурні частини роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Тобто, не можна друкувати: “1. ВСТУП” або “Розділ 6. ВИСНОВКИ” номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапку не ставлять, а з нового рядка друкують заголовок розділу.

7. Підрозділи нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

8. У тексті не допускається:

- застосовувати для одного і того ж поняття різні науково-технічні терміни, близькі за змістом (синоніми), а також іноземні слова та терміни при наявності рівнозначних слів і термінів в українській мові;
- застосовувати скорочені позначення одиниць фізичних, хімічних та інших величин, якщо вони використовуються без цифр;

- використовувати в тексті математичний знак мінус “-” перед від’ємним значенням величин; у цьому випадку слід писати слово “мінус”;

- застосовувати математичні знаки і знаки № (номер), % (відсоток), ° (градус) без цифр.

9. Умовні позначення наведених в тексті фізичних, хімічних, метричних та інших величин повинні відповідати встановленим стандартам.

5.2. Оформлення ілюстрацій.

1. Усі графічні матеріали (схеми, графіки, карти, діаграми) у курсовій роботі іменуються рисунками . Кожна ілюстрація повинна відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

2. Ілюстрації повинні бути розміщені так, щоб їх було зручно розглядати без повороту роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Ілюстрації розміщують після першого посилання на них.

3. Графічні матеріали повинні бути виконані чорною тушшю або чорним чорнилом на білому непрозорому папері.

4. Ілюстрації нумеруються послідовно арабськими цифрами в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Назву ілюстрації розміщують після її номера. Підпис під ілюстрацією зазвичай має такі елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом “Рис.”;

- порядковий номер ілюстрації, наприклад: “Рис. 2.3.” (рисунок третій розділу другого);

- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.

Приклад оформлення ілюстрацій у тексті курсової роботи наведений у додатку Е.

5. Діаграми слід виконувати лініями. Якщо в загальній діаграмі відображається дві та більше функціональні залежності, то допускається

зображати такі залежності лініями різних типів, наприклад, суцільною, штрих пунктирною, пунктирною, штриховою і т.д.

6. У підписах під ілюстраціями всі слова пишуться повністю, за винятком скорочень, загальноприйнятих і встановлених відповідними стандартами.

7. Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається матеріал, пов'язаний з ілюстрацією, і де читачеві варто вказати на нього, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках “(рис. 3.1)” або зворот типу: “...як це видно з рис. 3.1” або “... як це показано на рис 3.1”.

5.3. Оформлення таблиць.

1. Основну частину цифрового матеріалу курсової роботи оформляють у таблицях, які характеризують ті чи інші явища і процеси. Вони повинні в стислому вигляді містити необхідні відомості та чітко читатись. Тому не рекомендується перевантажувати їх багатьма показниками.

2. Кожна таблиця повинна мати назву, яка відображає її зміст. Назву таблиці (починають з великої літери) розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. З правої сторони аркуша з великої літери пишеться слово “Таблиця”. Приклад побудови таблиці зазначено у додатку Д.

3. Позначення тих предметів таблиці (підмет таблиці), які в ній характеризуються, розміщують у боковику, головці, або в них обох. Дані, якими характеризується підмет (присудок таблиці) зазначаються у прографці. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок в боковику – всіх даних цього рядка.

4. Заголовок кожної графи в головці таблиці повинен бути коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними.

5. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Не допускається включати в таблицю окрему графу “Одиниці виміру”. Якщо всі показники

таблиці вимірюються однаково, то одиниці виміру вказують в заголовку таблиці; в інших випадках – в рядках або графах після назви показника та відокремлюються від них комою. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці (“№ п/п”) включати не варто. При необхідності в боковику таблиці вказуються порядкові номери показників арабськими цифрами з крапкою. Не слід також оформляти таблицю, яка включає всього один рядок і залишати в таблиці порожні клітинки.

6. Цифри в графах таблиць розміщують так, щоб класи і розряди чисел знаходились одні над одними; числові величини в одній графі повинні мати однакову кількість десяткових знаків; дробові числа наводяться у вигляді десяткових дробів.

7. Таблицю розміщують у тексті після першого згадування про неї так, щоб можна було прочитати її без повороту сторінки або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву розміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, а в другому – боковик.

8. Кожна таблиця супроводжується текстом, у якому міститься її аналіз з відповідними висновками. Не слід повторювати цифрові дані, наведені в таблицях. Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

9. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, наведених у додатках) арабськими цифрами в межах розділу. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу). При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово “Таблиця” та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими

частинами пишуть слова “Продовж. табл.” із зазначенням номера таблиці, наприклад: “Продовж. табл. 1.2” ; графі під головною таблицею нумерують і усю нумерацію переносять на наступну сторінку при перенесенні таблиці.

5.4. Написання формул.

1. Формули і рівняння виділяють в тексті окремими рядками. Якщо формула не поміщається в один рядок, то вона переноситься в новий після одного із знаків (“=”, “+”, “-”, “х”, “:”) з його дублюванням на початку нового рядка. З метою економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна навести в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі та нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

2. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів доцільно зазначати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони записані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта наводиться з нового рядка. Перший рядок починається зі слова “де” без двокрапки. Наприклад:

$$V_a = \sum_{t=1}^x \frac{\Delta t}{(1+r_s)}, \quad (1.1)$$

де V_a – внутрішня вартість акції;

Δt – величина дивіденду, виплаченого в t -му році;

r_s – показник дисконту, за допомогою якого здійснюється приведення дивідендних виплат до дійсного моменту часу.

3. Формули в курсовій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

5.5. Покликання на використані джерела.

1. Підтвердження достовірності, обґрунтування і доповнення окремих положень у курсовій роботі здійснюється з допомогою цитат – дослівного відтворення частин першоджерел. Для цитування слід брати такий уривок з першоджерела, який містить ясну, логічну, закінчену думку.

2. При оформленні цитат необхідно дотримуватись наступних правил:

а) всі цитати беруться у лапки і наводяться в тій граматичній формі, в якій вони наведені у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитата на початку речення повинна починатися з великої літери, навіть в тому випадку, якщо в оригіналі не так;

в) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Якщо автор цитує речення не повністю, то замість опущеного тексту перед початком цитованого речення, всередині його або в кінці ставиться три крапка. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні не допускається;

г) кожна цитата повинна обов'язково супроводжуватися посиланням на джерело;

д) при викладі думок інших авторів своїми словами, автору курсової роботи слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

е) якщо автор курсової роботи виділяє деякі слова, то робиться відповідне застереження, наприклад: (курсив наш. – М.Х.), (підкреслено мною. – М.Х.), (розрядка моя. – М.Х.).

3. Всі цитати, наведені в тексті, повинні супроводжуватись покликанням на використані джерела. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову, текст, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не включений до останнього видання.

4. Використовуваний матеріал можна викладати також у власній редакції, але з дотриманням його змісту. Лапки при цьому не ставляться. Посилання в тексті курсової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за списком використаної літератури із зазначенням номерів сторінок використаного джерела. Наприклад: [5, 28], тобто матеріал взятий із п'ятого джерела на двадцять восьмій сторінці. На джерела, використані в роботі без уточнення, посилання також дається безпосередньо в тексті в квадратних дужках, наприклад: "...у працях [1-7]".

5. Покликання на ілюстрації в курсовій роботі вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, "рис. 1.5".

6. Покликання на формули в курсовій роботі вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад "...у формулі (2.2)".

7. В тексті повинні бути посилання на всі таблиці. При цьому, якщо таблиця не має номера, то слово "таблиця" пишуть повністю, якщо таблиця має номер, то слово "таблиця" пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.3". при повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації слід вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див.табл. 1.3".

8. В примітках наводяться додаткові і пояснюючі дані. Якщо примітка одна, то після слова "Примітка" ставлять крапку. Якщо їх декілька, то після слова "Примітка" ставлять двокрапку і приміки нумерують арабськими цифрами з крапкою.

5.6. Оформлення списку використаних джерел.

1. Список використаних джерел є елементом бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних у курсовій роботі джерел та розміщується після висновків.

2. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т.ін.

3. Використані у курсовій роботі джерела можна розміщувати одним із

таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
- у хронологічному порядку.

4. Відомості про використану у роботі літературу потрібно зазначати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням авторів, назв праць, видавництва, року видання, кількості сторінок. Приклади оформлення бібліографічного опису зазначені у додатку 3.

5. Список використаних джерел розміщують після висновків. У списку повинні наводитись лише ті джерела, які дійсно використовуються автором при написанні кваліфікаційної роботи.

5.7. Додатки.

1. Додатки оформляють у вигляді окремої частини та розміщують їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

2. Додатки мають починатися з титульного аркуша, на якому великими літерами симетрично аркуша друкують слово “ДОДАТКИ”.

3. Кожен додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток_____” і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: Додаток А. З іншого рядка, його назва: “Фінансова звітність ПАТ “ЕНКО”.

4. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Наприклад: додаток А, додаток Б. Один додаток позначається як додаток А.

5. Текст кожного додатка може бути поділений на розділи і підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У такому випадку перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.» - другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

6. Ілюстрації, таблиці та формули, розміщені в додатках, нумерують у

межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) – перша формула додатка А.

6. ЗАХИСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу здобувач освіти подає на кафедру фінансів відповідно до графіка навчального плану, але не пізніше, ніж за 10 днів до захисту. Курсову роботу перевіряє науковий керівник, який допускає роботу до захисту. Робота може бути рекомендована до захисту за умови, якщо вона відповідає всім змістовним, технічним вимогам та відповідає принципам академічної доброчесності.

У разі виявлення у ній невідповідності, вона відправляється на доопрацювання. При несвоєчасній подачі курсової роботи науковому керівникові або на кафедру без поважних причин, її захист відбувається в період ліквідації академічної заборгованості (відповідно до розкладу, затвердженого деканатом) із зниженням підсумкової оцінки на 10 балів.

Курсову роботу здобувач захищає перед комісією. Доповідь, як правило, триває близько 10 хвилин. Орієнтовна структура доповіді повинна відображати структуру курсової роботи. Доповідь повинна супроводжуватися презентацією, що містить основні результати виконаної здобувачем освіти курсової роботи. Особливу увагу слід приділити окресленню власного внеску у вирішення поставленої проблеми.

Після доповіді здобувач відповідає на запитання комісії. Під час захисту оцінюються: якість виконаної здобувачем освіти курсової роботи, рівень знань і набутих навичок за темою, вміння аналізувати практичну діяльність, логічно та аргументовано викладати думки, відповідати на запитання, обґрунтовувати власну думку.

Оцінка курсової роботи здійснюється виходячи з того, що здобувач освіти повинен вміти: формулювати мету і завдання роботи; скласти план

дослідження; вести бібліографічний пошук, в тому числі із застосуванням інформаційних технологій; використовувати сучасні методи економічних досліджень; опрацьовувати одержані дані, аналізувати та систематизувати їх; оформляти результати розрахунків відповідно до сучасних вимог; формулювати проблеми, дискусійні питання та пропонувати шляхи їх усунення або мінімізації їх негативного впливу.

Оцінка за курсову роботу складається із суми балів двох складових: 1) кількості балів, рекомендованих керівником роботи; 2) кількості балів, одержаних у результаті безпосереднього захисту курсової роботи перед комісією. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти за освітнім компонентом «Курсова робота з фінансів суб'єктів господарювання» становить 100 балів. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з курсової роботи, якщо набрана кількість балів складатиме не менше 60 балів.

Таблиця 1

Критерії оцінювання курсової роботи за її елементами

Елементи роботи, що підлягають оцінюванню	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
Оцінювання курсової роботи керівником: 60 балів		
Зміст	Наявність всіх структурних компонентів, стиль формулювання, відповідність поставленим завданням та назві роботи	10
Вступ	актуальність і постановка проблеми (виявлення суперечностей, які зумовили актуальність проблеми); рівень розробки проблеми (констатація наявності досліджень з проблеми); об'єкт, предмет, мета, завдання (чіткість формулювання, логічність, відповідність і взаємно відповідність); методи дослідження, їх відповідність меті та завданням	
Основна частина	глибина розкриття завдань дослідження; доцільність і рівень використання джерел; відповідність дослідницького матеріалу плану курсової роботи; логіка викладу матеріалу; наявність науково грамотно сформульованих власних думок, відповідність науковому стилю; використання методів, задекларованих у вступі; відповідність змісту сучасним науковим дослідженням з обраної проблеми.	35

Висновки	відповідність логіки побудови висновків поставленим меті та завданням; адекватність та обґрунтованість висновків.	10
Оформлення роботи та списку використаних джерел	кількість літературних джерел; наявність сучасних актуальних джерел з досліджуваної проблеми; відповідність оформлення списку використаних джерел бібліографічним вимогам відповідність технічним вимогам до оформлення курсових робіт	5
	Оцінювання курсової роботи членами комісії у процесі її захисту: 40 балів	
Презентація роботи	логічне та аргументоване викладання матеріалу презентації	5
	наявність елементів наукової творчості та самостійності	5
	рівень володіння здобувачем освіти матеріалами роботи	5
Демонстрація критичного та креативного мислення	чіткі та аргументовані відповіді на запитання членів комісії	15
	уміння відстоювати власну точку зору, обґрунтовувати одержані висновки	10

Оцінювання курсової роботи передбачає релевантність змісту темі роботи з належним оформленням рукопису. Отже, науковий керівник керується наступними критеріями:

Таблиця 2

Критерії оцінювання та оцінки за рівень виконання курсової роботи

Оцінка в балах елементи курсової роботи	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач бездоганно оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетенції, знання та вміння, що дозволяють йому проводити науковий пошук, робота має високий рівень унікальності (75-100%), містить власні судження з ряду проблем теми дослідження, здобувачем опрацьовано нові та актуальні першоджерела. Відповідь здобувача на питання членів комісії вичерпна та аргументована. Робота відповідає усім встановленим вимогам щодо технічного оформлення та здана науковому керівнику у відповідні терміни.
82 – 89	Здобувач оперує основними поняттями на високому рівні, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетенції, знання та вміння на високому рівні й досягнув програмних результатів навчання. Робота має середній рівень унікальності (55 – 74 %), виконана з незначними похибками та у встановлені терміни. Здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів маже на усі запитання членів комісії.
75 - 81	Здобувач виконав роботу у теоретичному та практичному аспектах на достатньому рівні згідно з поставленими завданнями та досягнув програмних результатів навчання, оперує більшістю основних понять за обраною для

	дослідження тематикою та може їх застосувати на практиці, вмiє формулювати відповідні висновки, рівень унікальності роботи – середній (55 – 74 %). У роботі допущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності при проведенні наукової роботи.
67 -74	Здобувач досягнув програмних результатів силабусу курсової роботи на задовільному рівні, оперує деякими основними поняттями за тематикою дослідження та може на задовільному рівні застосувати їх на практиці, робота має реферативний характер та містить неактуальну літературу та / або майже не містить посилань на першоджерела, є недоліки у технічному оформленні роботи. Здобувач недостатньо повно та аргументовано формулює свої відповіді на захисті роботи, рівень унікальності роботи – низький (33 – 54 %).
60 - 66	Здобувач виконав поставлені завдання та силабус курсової роботи, досягнув програмних результатів навчання та визначених силабусом компетентностей, оперує деякими основними теоретичними поняттями за темою дослідження, не може чітко та лаконічно сформулювати власну точку зору щодо об'єкта дослідження, відсутні власні аргументовані висновки та пропозиції. Рівень унікальності роботи є низьким (33 – 54 %), робота містить застарілі фактологічні та статистичні дані, має реферативний характер та не містить наочного представлення матеріалу. Курсова робота оформлена з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання, однак при неповних і аргументованих відповідях на питання. Робота здана з порушенням термінів виконання.
1 – 59	здобувач не виконав силабус курсової роботи у повному обсязі. 22 Досягнення програмних результатів навчання та визначених ним компетентностей відповідає низькому рівню. Курсова робота подана керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконана із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст курсової роботи не розкрито. Рівень унікальності роботи є критично низьким (нижче 33 %).

Переведення оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється відповідно до таблиці 3.

Таблиця 3

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

Отримана оцінка за результатами захисту курсової роботи виставляється керівником до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти та відомості обліку успішності у день її захисту.

7. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ НАПИСАННІ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- 1) академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- 2) самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- 3) фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- 4) фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- 5) списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- 6) обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація,

фальсифікація та списування;

7) хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Усі здобувачі освіти у процесі виконання курсової роботи з освітнього компоненту «Фінанси суб'єктів господарювання» повинні дотримуватись таких чинних у Волинському національному університеті імені Лесі Українки нормативно-правових актів та положень:

1) Закону України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 зі змінами та доповненнями (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>);

2) Кодексу академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/kdqlch>);

3) Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.gd/jkvnfs>).

Курсова робота здобувачів освіти виконуються ними самостійно під керівництвом наукового керівника. Усі виконані здобувачами завдання мають бути їх оригінальними дослідженнями чи судженнями, не містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Курсова робота (як правило, основний її текст від вступу до висновків включно) в обов'язковому порядку підлягає перевірці на наявність академічного плагіату.

Рішення про оригінальність курсової роботи ухвалюється внаслідок якісного та кількісного аналізу роботи відповідальними особами. Показник оригінальності курсової роботи встановлюється спеціальним програмним забезпеченням із відповідними налаштуваннями роботи програми, рекомендоване для використання ВНУ імені Лесі Українки. Показник

оригінальності є протилежним до показника подібності, що визначається комп'ютерною програмою. Для курсових робіт показник оригінальності форми (вираження) твору повинен становити не менше третини. Курсові роботи, оригінальність тексту яких складає менше третини, не допускаються до захисту і відправляються на доопрацювання.

Здобувач освіти несе персональну відповідальність за своєчасну перевірку роботи на наявність академічного плагіату. Перевірку текстів курсових робіт на предмет наявності академічного плагіату здійснює призначена кафедрою відповідальна особа. Результати автоматичної перевірки не є гарантією відсутності академічного плагіату, тому вона застосовується лише як один із складників систем забезпечення якості. Виявлені програмним забезпеченням текстові збіги додатково аналізуються відповідальною особою на предмет їх ідентифікації як академічного плагіату, помилок цитування, загальноновідомих знань тощо.

Науковий керівник здійснює контроль за перевіркою курсової роботи на предмет наявності у ній академічного плагіату у встановлені строки.

Курсова робота повинна пройти перевірку на наявність академічного плагіату у термін, що відповідає задачі курсової роботи на кафедрі. У такому випадку до курсової роботи на рецензування науковому керівнику додається роздрукований звіт про результати перевірки на плагіат. Звіт про перевірку курсової роботи на плагіат повинен проаналізований науковим керівником до дати проведення захисту курсової роботи.

Для розрахунку значення індексу унікальності тексту слід керуватися такими критеріями:

високий рівень унікальності 75-100 %

середній рівень унікальності 55 – 74 %

низький рівень унікальності 33-54 %

недопустимо низький рівень унікальності 33 % і нижче (робота відправляється на доопрацювання).

Курсова робота з низьким рівнем унікальності не може бути оцінена вище

оцінки «С».

8. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ.

1. Формування власного капіталу на підприємстві.
2. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання: джерела формування та напрями використання.
3. Формування власного капіталу акціонерних товариств.
4. Методика оцінювання фінансового стану підприємства.
5. Джерела фінансування інвестиційної діяльності підприємства.
6. Комплексний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
7. Оцінка ефективності реальних інвестицій на підприємстві.
8. Ліквідність підприємства та методика її оцінювання.
9. Кредитоспроможність підприємства та система її оцінювання.
10. Грошові потоки підприємства: сутність, аналіз та управління.
11. Перспективи розвитку готівкових та безготівкових розрахунків на підприємствах України.
12. Напрями підвищення платоспроможності підприємства.
13. Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.
14. Шляхи оптимізації рівня оподаткування підприємства.
15. Механізм прямого оподаткування підприємств.
16. Непрямі податки підприємства: порядок нарахування та сплати.
17. Напрями оптимізації грошових надходжень підприємства.
18. Позикові ресурси підприємства.
19. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів.
20. Оцінка фінансової стійкості підприємства.
21. Шляхи підвищення прибутковості підприємства.
22. Залучені джерела фінансування діяльності підприємств.
23. Факторний аналіз впливу на формування прибутку суб'єктів

господарювання.

24. Організація безготівкових розрахунків на підприємстві.

25. Формування та використання виручки від реалізації продукції.

26. Організація готівкового обігу на підприємстві.

27. Особливості зовнішньо-економічної діяльності підприємств в умовах євроінтеграції.

28. Короткострокові кредити як джерело фінансування підприємств.

29. Оцінювання ймовірності банкрутства підприємств.

30. Фінансові аспекти формування оборотних активів на підприємстві.

31. Фінансові інвестиції суб'єкта господарювання та методи їх оцінювання.

32. Проблеми оподаткування прибутку підприємств в Україні.

33. Напрями підвищення рівня самофінансування підприємств.

34. Аналіз грошових потоків підприємств.

35. Особливості розподілу та використання прибутку підприємства.

36. Вплив оподаткування на результати фінансово-господарської діяльності підприємств.

37. Оцінка ефективності використання оборотних коштів підприємства.

38. Кредитування як форма фінансування суб'єктів господарювання.

39. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.

40. Політика формування власних фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

41. Оцінювання фінансової стійкості підприємства.

42. Прибуто як основне джерело самофінансування суб'єктів господарювання.

43. Проблеми оподаткування прибутку підприємств в Україні та можливості їх вирішення.

44. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств.

45. Інформаційне забезпечення оцінювання фінансового стану

підприємства.

46. Фінансова санація на підприємстві: особливості проведення та джерела фінансування.

47. Амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових реусрсів суб'єктів господарювання.

48. Банківське кредитування підприємств у сучасних умовах господарювання.

49. Фінансові ресурси підприємств та їх роль у забезпеченні фінансово-господарської діяльності.

50. Оборотні кошти як складова частина фінансових ресурсів підприємства та резерви.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.

9.1. Основна література

1. Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.

2. Біла О. Г. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Львів, Магнолія, 2021. 384 с.

3. Власова Н. О., П'ятак Т. В., Кочетова Т. І. Фінанси підприємств: навч. посібник : практикум / за наук. ред. проф. Власової Н.О. Х.: Світ книг, 2020. 312 с.

4. Гриб С. В. Фінанси підприємств в таблицях, схемах та тестах. Навчальний посібник. Львів, Магнолія, 2021. 336 с.

5. Курило О. Б., Бондаренко Л. П., Вівчар О. І., Чубка О. М. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с..

6. Jun Chen, Tao-Hsien Dolly King, Min-Ming Wen. Non-executive ownership and private loan pricing. Journal of Corporate Finance. 2020. Vol. 64. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0929119920300821>.

7. Юрчишена Л. В. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця, 2023. 252 с.
8. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств : навч. посіб.: 2-ге вид., перероб. і доп. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 176 с.
9. Марусяк Н.Л. Фінанси підприємств. Фінанси, банківська справа та страхування. Корпоративні фінанси та фінансове посередництво: підручник для бакалаврів / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці, 2019. С. 11-62.
10. Нікола С. О. Н631 Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
11. Стащук О. В., Шматковська Т. О. Фінанси суб'єктів господарювання : конспект лекцій для здобувачів освітнього-наукового рівня «бакалавр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк (електронне видання), 2022. 110 с.
12. Фінанси підприємств: підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
13. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.

9.2. Додаткова література

1. Назарова, Г. Б., Кононенко, Л. В., & Калашнікова, А. К. (2020). ОБЛКОВІ ПРОЦЕДУРИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ЇХ ВДОСКОНАЛЕННЯ. *Економічний простір*, (156), 206-212. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-38>
2. Олійник О. О. Грошові і фінансові потоки в системі фінансового менеджменту підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 13-14. С. 32–37.
3. Піскульова І. В., Мавріна М. І. Методичні підходи до управління

грошовими коштами підприємств: сучасний аспект. *Ефективна економіка*, 2022. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/90.pdf

4. Решетник Н. І., Насікан Н. І., Клименко О. М., Світлична К. С., Сулова Т. О. Стратегічний фінансовий менеджмент у діяльності корпорацій. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. 2021. № 2 (37). С. 134–141.

5. Стащук, О., Шостак, Л., & Булик, Д. (2022). БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. *Економіка та суспільство*, (44). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-29>

6. Стащук, О. (2022). ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА. *Економіка та суспільство*, (42). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-62>

7. Стащук, О. В. (2023). ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ. *Підприємництво і торгівля*, (39), 260-265. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-39-33>

8. Стащук О., Шикун В. (2024). ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ СЕКТОРА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 1(37), 105-110. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-01-105-110>

9. Стащук О., Маслов Р. ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ. (2024). *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 3(39), 65-72. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-03-65-72>

10. Стащук О. ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА. *Економіка та суспільство*. 2022. (42). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-62>

11. Ткачук Н.В., Дейнека К.С. Концептуальні засади виявлення і подолання фінансової кризи на підприємстві в умовах війни. Механізм

регулювання економіки. 2022. № 3-4(97-98). С. 136–140.
DOI:<https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.22>

12. Тульчинська С. О., Клименко М. О. Розвиток малого та середнього підприємництва в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 3. С. 43-47.

13. Ясинська Д. В., Добровольська О. В. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в період кризи. Економічний простір. 2021. № 166. С. 81–84

14. Vyhovska, N. G., Polchanov, A. Y., Ostapchuk, T. P., Dovgaliuk, V. V. The impact of solvency and business activity on profitability of mining companies in Ukraine. Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu. 2020. Issue 4. P. 164-170

15. Natalia Tkachuk, Viktoriia Somchenko, Oleh Ihnatiuk , Hanna Kolomiiets and Nataliia Pochernina New Tax Policy on Resumption of the Business Entities' Activities. Economic Affairs, Vol. 68, No. 01s, pp. 09-15, February 2023
DOI: 10.46852/0424-2513.1s.2023.2. p.9-15.

9.3. Інтернет-ресурси

1. Податковий кодекс України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., № 436-IV URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Офіційний сайт Національного банку України URL: URL: <https://bank.gov.ua/>
6. Концепція фінансової безпеки України. URL: <http://www.ufin.com.ua/konceptia/008.doc>.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17>

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text>
11. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
12. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки. URL: <http://surl.li/kdqlch>
13. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагиату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: <https://surl.gd/jkvnfs>.
14. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. URL: <https://surl.gd/csbuqn>

ДОДАТКИ

Зразок титульної сторінки курсової роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

Кафедра фінансів

КУРСОВА РОБОТА

з освітнього компонента

«Фінанси суб'єктів господарювання»

на тему:

**ГРОШОВІ ПОТОКИ В СИСТЕМІ
ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ**

Виконав:

здобувач освіти групи ФіК-32

Бондарук В.О.

Науковий керівник:

к.е.н., доц. Борисюк О. В.

Кількість балів: _____ **Оцінка ECTS:** _____

Члени комісії: _____
(підпис) ПІБ

(підпис) ПІБ

(підпис) ПІБ

Луцьк 20_____

**Зразок змісту курсової роботи
з освітнього компонента “Фінанси суб’єктів господарювання”**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ГРОШОВІ ПОТОКИ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОБ’ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ.....	5
1.1. Грошові потоки підприємств: сутність та роль у функціонуванні підприємств.....	9
1.2. Класифікація грошових потоків підприємств.....	13
1.3. Методичні основи аналізу грошових потоків суб’єктів господарювання	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	21
2.1. Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності підприємства.....	26
2.2. Оцінка тенденцій формування та ефективності використання грошових потоків підприємства.....	30
2.3. Напрямки підвищення ефективності формування та використання грошових потоків підприємства в умовах фінансової нестабільності.....	35
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	40
ДОДАТКИ.....	43

**Зразок плану курсової роботи з освітнього компонента «Фінанси
суб'єктів господарювання» на тему:**

«Грошові потоки в системі фінансових відносин підприємств»

ВСТУП

**РОЗДІЛ 1. ГРОШОВІ ПОТОКИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ
ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ.**

1.1. Грошові потоки підприємств: сутність та роль у функціонуванні підприємств.

1.2. Класифікація грошових потоків підприємств.

1.3. Методичні основи аналізу грошових потоків суб'єктів господарювання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.

2.1. Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності підприємства.

2.2. Оцінка тенденцій формування та ефективності використання грошових потоків підприємства.

2.3. Напрямки підвищення ефективності формування та використання грошових потоків підприємства в умовах фінансової нестабільності.

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Зразок оформлення таблиць у курсовій роботі

Таблиця 2.1

Показники ліквідності підприємства у 2022 - 2024 роках

Показник	Нормативне значення	Значення показника		
		2022	2023	2024
1. Власний оборотний капітал, тис. грн.	-	230,78	320,6	357,3
2. Маневреність власного оборотного капіталу	-	0,1	0,09	0,08
3. Загальний коефіцієнт покриття	>1	1,2	1,2	1,5
4. Загальний коефіцієнт ліквідності	1-2	1,3	1,4	1,5
5. Коефіцієнт поточної ліквідності	>0,7	0,7	0,7	0,8
6. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	>0,2	0,09	0,1	0,1
7. Питома вага оборотних коштів	-	0,33	0,45	0,47
8. Частка власних оборотних активів у покритті запасів	-	0,6	0,7	0,7
10. Коефіцієнт покриття позичкового відсотка	-	1,2	1,3	1,5
11. Коефіцієнт платоспроможності	-	2,5	3,6	4,8

Примітка: побудовано на основі [7; 10]

Приклад побудови таблиці

Таблиця (номер)

Показники	Назва таблиці		Значення	
	Значення		Значення	

Приклад побудови рисунка у курсовій роботі

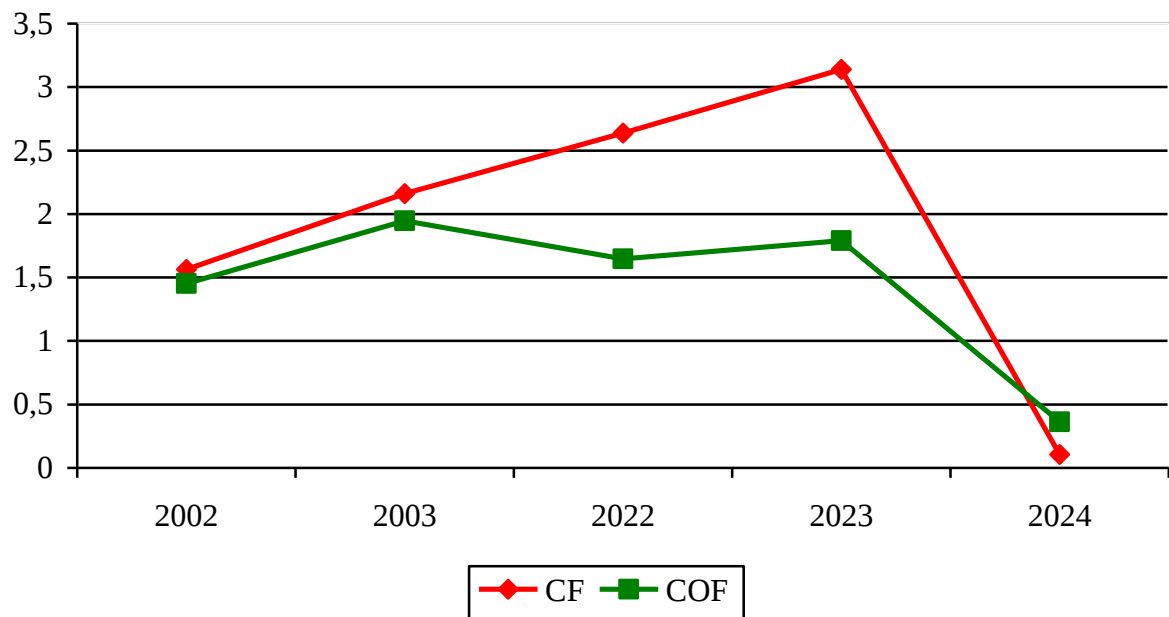

Рис. 2.1. Динаміка темпів зростання чистого руху коштів від операційної діяльності та вихідних грошових потоків інвестиційної діяльності підприємства протягом 2022 – 2024 років.

Примітка: побудовано на основі [5]

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Один автор	1. Кропивко М. М. Економіка розвитку селянських господарств України : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2016. 382 с. 2. Кравченко О. А. Теорія фінансів : навч. посіб. Харків, 2014. 402 с. 3. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2008. 457 с.
Два автори	1. Бойко І. С., Бабін Б. В. Порівняльне правознавство : навч. посіб. Одеса, 2011. 152 с.
Три автори	1. Гришко О. М., Риндюк В. І., Рижук Ю. М. Теорія держави і права : практикум. Київ, 2013. 308 с. 2. Макаренко П. М., Попова Т. В., Василюшина З. М. Економічне відтворення аграрного виробництва в умовах ринку : монографія. Мелітополь : Люкс, 2011. 348 с.
Чотири та більше авторів	1. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с. 2. Філософія права : навч. посіб. / [О. Г. Данильян, Л. Д. Байрачна, С. І. Максимов та ін.]. Харків, 2009. 208 с.
Статті в періодичних виданнях, збірниках матеріалів конференцій	1. Нескородєва І. І., Биковська А. М. Особливості кредитування малого бізнесу в Україні. <i>Вісник економіки транспорту і промисловості</i> . 2011. № 3. С. 125–130. 2. Калужна О. П. Умови формування (розробки) криміналістичних характеристик окремих видів злочинів. <i>Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні</i> : матеріали XIV регіон. наук.-практ. конф. (Львів, 6 лют. 2008 р.). Львів, 2008. С. 331–335. 3. Боднар О. В., Козак О. А., Копитець Н. Г. Напрями врегулювання взаємовідносин виробників, продавців і споживачів соціально-значимих продуктів харчування. <i>Економіка АПК</i> . 2014. № 2. С. 42–50.
Багатотомні видання	1. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика : у 3 кн. Київ, 2007. Кн. 1. 424 с. 2. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / [редкол.: В. Б. Авер'янов та ін.]. Київ, 2004. Т. 1 : Загальна частина. 594 с.
Законодавчий акт	1. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. <i>Відомості Верховної Ради України</i> . 2014. № 49. Ст. 2056. 2. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17 .
Дисертація	Нікітін А. В. Філософсько-правовий аналіз девіантної поведінки особистості : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12. Київ, 2004. 169 с.
Автореферат дисертації	Бондар В. Я. Договір найму житла : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. Київ, 2001. 18 с.
Електронний ресурс	1. Шемшученко Ю. С. Актуальні проблеми філософії права. <i>Проблеми філософії права</i> . 2003. Т. 1. URL: http://dspace.nbuv.gov.ua/handle . 2. Звіт про роботу органів досудового розслідування за 9 місяців 2017 року. <i>Генеральна прокуратура України</i> : [сайт]. URL: http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id&lib . 3. Граница: понятие и термины. <i>Отечественные записки</i> . 2002. № 6. URL: http://magazines.russ.ru/oz/2002/6/ . 4. Criminal Procedure Code of the Republic of Albania : Albania, March 21, 1995, according to 2013 addition. URL: https://www.unodc.org/cld/document .

**Зразок оформлення вступу курсової роботи з освітнього компонента
«Фінанси суб'єктів господарювання»**

Тема курсової роботи: «Грошові потоки в системі фінансових відносин підприємств»

Актуальність теми дослідження. В сучасних умовах господарювання формування, розподіл та ефективне використання грошових потоків підприємств займає одне з ключових місць у системі фінансових відносин. Грошовий потік є вагомим показником.....

Значний внесок у дослідження теоретичних аспектів грошових потоків суб'єктів господарювання, формуванні методики їх оцінювання та механізму управління здійснили такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: Р. Слав'юк, А. Гропеллі.....

Мета і завдання курсової роботи. Метою курсової роботи є систематизація теоретичних та методичних положень сутності грошових потоків підприємства, їх оцінювання та розробка напрямів підвищення ефективності формування та використання грошових потоків на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети у роботі передбачено вирішити такі **завдання:**

- розкрити сутнісні характеристики грошових потоків підприємства та окреслити їх роль в системі фінансових відносин підприємства;
- систематизувати підходи до класифікації грошових потоків підприємств та охарактеризувати їх види;
- описати методику аналізу грошових потоків суб'єктів господарювання;
-;
-

Об'єктом дослідження є процес формування та використання грошових потоків підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти підходи до формування та використання грошових потоків підприємств.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження стали наукові досягнення вітчизняних і зарубіжних вчених щодо формування, використання та аналізу грошових потоків підприємства. У процесі дослідження використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження:

аналізу і синтезу, системно-структурний, індукції та дедукції – для встановлення сутнісних характеристик поняття «грошові потоки підприємства»;

наукової абстракції – для дослідження ролі грошових потоків у системі фінансових відносин підприємства;

системний, порівняльний та метод узагальнення – для аналізу науково-методичних підходів аналізу грошових потоків суб'єктів господарювання;

графічний, табличний, групування – для наочного представлення результатів дослідження;

.....

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України, монографічні дослідження вітчизняних науковців, наукові статті в сфері фінансів, фінансового менеджменту та корпоративних фінансів, матеріали міжнародних науково-практичних конференцій, навчальна література, фінансова звітність суб'єктів господарювання.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження були опубліковані у вигляді тез доповідей й апробовані на всеукраїнській науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Актуальні проблеми розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» (Луцьк, 20 – 21 травня 2025 року) [12].

Структура курсової роботи. Курсова робота складається з вступу, двох розділів, висновків, списку використаної літератури, що налічує 25 найменувань, та додатків. Загальний обсяг роботи становить 30 сторінок друкованого тексту.

Зразок заяви на затвердження теми курсової роботи та наукового керівника

Завідувачу кафедри фінансів
д.е.н., проф. Стащук О. В.
здобувача освіти 3 курсу
спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа, страхування та
фондовий ринок
Прізвище та ім'я здобувача

Заява

Прошу затвердити тему курсової роботи з фінансів суб'єктів господарювання «_____»
і призначити моїм науковим керівником к.е.н., доц., доцента кафедри фінансів_____.

Дата

Підпис

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Навчально-методичне видання

**Стащук Олена Володимирівна
Ткачук Наталія Василівна**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ФІНАНСИ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ»**

Друкується в авторській редакції

Підписано до друку . формат 60x84/16
Папір офсетний. Гарнітура Times
Ум. друк. арк. 2,13. Зам. № 22 Тираж 50 прим. Друк ПП «Поліграфія»